

Mehmet Yücel Ağargün

Bir Oto-hipnotik Fenomen Olarak Konversiyon ve Disosiyasyon

Hipnozun tarihsel gelişimi içinde önceleri histeri, daha sonraları ise disosiyasyon çekirdek bir role sahip olmuştur. Hipnozun mahiyetinin anlaşılmasında hem normative bir süreç olarak, hem de psikopatoloji bağlamında bu iki kavram oldukça belirleyici ve önemli değişkenlerdir.

Travma-disosiyasyon ilişkisinde hipnozu göz ardı etmek düşünülemez. Çocukluk çağı travmalarına karşı, bir psiko-biyolojik savunma düzeneği olarak hipnoza yatkınlık artar. Travmaya karşı motor ya da sensorial tepki (konversiyon) ya da hafıza, algı, kimlik ve duygudurum alanlarında tepki (disosiyasyon) bilinç dışı, sistematik olmayan ve yapılandırılmamış bir oto-hipnoz durumu olarak ortaya çıkar. Konversiyon bozukluğu ve disosiyatif bozuklukların tedavisinde hipnoterapide amaç, bu oto-hipnoz durumunu yapılandırılmış, bilinçli, sistematik ve kontrol edilebilir hale dönüştürmektir.

Absorpsiyon, somatizasyon ve imajinasyon gibi diğer kavramları da bu bağlamda ele almak mümkündür. Bu kavramların bir biçimde benliğin ayrıştırılmasına yönelik süreçler olduğu düşünüldüğünde hipnoterapinin ne denli değerli ve etkin olduğu anlaşılabilir. Bu sunumda bazı vaka örneklerinden de faydalanılarak sözü edilen yaklaşımlar tartışılacaktır.

Anahtar sözcükler: Hipnoz, hipnoza yatkınlık, konversiyon, disosiyasyon, travma